

lemmer vil vide, blev en Lov om et saadant Tilskud første Gang vedtaget i 1892 og blev revideret efter 10 Aars Forløb i 1902, væsentligt foranlediget ved Henstilling fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler, og naar Loven nu atter fremlægges til Revision, sker det igen efter Henvendelse fra den samme Forening. Det er ikke store, men dog ret betydningsfulde Forandringer, Lovforslaget indeholder, og jeg skal ganske kort nævne, hvad det nye Lovforslag gaar ud paa.

I § 1 foreslaas, at for Fremtiden skal Godkendelse af en Skole knyttes til en bestemt Person som Forstander, og ved Forstanderskifte skal Ministeriet altsaa paa ny godkende Skolen. Denne Forandring, eller rettere denne bestemte Formulering af et Forhold, der har været praktiseret allerede i en Aarrække, skyldes, at det Spørgsmaal ikke saa sjældent kan blive rejst, hvem der har Statsunderstøttelsen, Forstanderen eller Skolens Ejer, og her mener Ministeriet, at det vil være naturligt, at Godkendelsen af Skolen knyttes til en bestemt Person som Forstander, og at Forstanderskifte for Fremtiden maa medføre en ny Godkendelse fra Ministeriets Side. — Endvidere indeholder § 1 skærpene Bestemmelser med Hensyn til Skolens Adgang til at faa Statsunderstøttelse og deres Ret til at beholde den, de hidtil har. Den nugældende Lov bestemmer, at en Skole for at faa Statstilskud i de to sidste Finansaar skal have haft mindst 10 Aarselever. Ved en Aarselev forstaaes en Elev i 12 Maaneder. Da de almindelige Højskoler kun har 8 Maaneders Undervisning om Aaret, nemlig et Kursus paa 5 Maaneder og et paa 3 Maaneder, betyder 10 Aarselever ikke, at et Gennemsnitsantal af 10 Elever under disse Kursus er tilstrækkeligt, men der vil behøves 15 Elever. Dette Tal foreslaas i Lovforslaget i Overensstemmelse med et Ønkse fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler sat op til 12, saa at en Skole i Fremtiden for at faa Statsunderstøttelse i de to sidste Finansaar skal have haft mindst 12 Aarselever. Den nuværende Lov bestemmer, at en godkendt Skole mister sit Statstilskud, hvis den ikke i de 3 sidste Finansaar har haft mindst 6 Aarselever. Ogsaa dette Tal foreslaas forhøjet, nemlig til 8. Den nugældende Lovs Bestemmelse om, at naar en Skole i de 3 sidste Finansaar ikke gennemsnitlig har haft 5 Aarselever, kan Eleverne ikke faa Statsunderstøttelse, forandres derhen, at hvis Skolen ikke gennemsnitlig har haft 6 Aarselever, kan Eleverne ikke faa Statsunderstøttelse.

Det kunde synes, som om disse Forhøjelser ikke var store, nemlig fra 10 til 12, fra 6 til 8 og fra 5 til 6, men det betyder alligevel, at en Del af de mindste Skoler ikke vil kunne tilfredsstille disse Betingelser, og det bliver altsaa en følelig Skærpelse overfor nogle af de mindste Skoler. Der er da i Lovforslagets sidste Paragraf, nemlig § 7, indsat en Bestemmelse om, at de Skoler, der har Anerkendelse, ikke før Udløbet af Finansaaret 1915—16 vil kunne miste denne af Hensyn til, at de ikke tilfredsstiller den i § 1, tredje Stykke, stillede Fordring til Elevantal; der gives dem altsaa en Frist af 3 Aar, inden de skal tilfredsstille de nye Betingelser for at bevare Retten til Statstilskud og Retten for deres Elever til at faa Statsunderstøttelse.

Der er endvidere følgende — ligeledes skærpene — Bestemmelse i § 1, at naar Aarselevernes Tal skal udregnes, maa der kun tages Elever med, der deltager i de to normale Kursus paa en almindelig Højskole, Vinterkurset paa 5 Maaneder og Sommerkurset paa 3 Maaneder. Altsaa hvis en Skole holder et kort Kursus paa 1 Maaned, maa Deltagerne ikke medregnes, naar Talen er om Aarselever. Endvidere maa Elever, der ikke deltager helt i Undervisningen, ikke medregnes, ej heller Elever, der nyder Friplads, eller Personer, der hører til vedkommende Forstanders eller Lærers Husstand eller staa i Tyendeforhold samtidig med Skolegangen. Naar disse Indskrænkninger gøres, betyder det ikke, at der har været Misbrug af den Art, men det betyder, at der i enkelte Tilfælde har været Tvivlsspørgsmaal af den her omhandlede Art, og man har da anset det for rigtigst, naar Loven skulde til Revision, at faa fastsat sikre, klare Bestemmelser om disse Forhold. Endvidere er der i § 1 den Skærpelse vedrørende Beregningen af Aarselevantallet, at hvis en Skole har en Fagafdeling, f. Eks. en Gymnastikafdeling eller en Afdeling for Husholdnings elever, maa en Elev, der væsentlig kun deltager i denne særlige Undervisning, ikke medregnes.

I § 2, der omhandler det direkte Tilskud til Skolerne, er der ikke foretaget store Forandringer fra den gældende Lov. Jeg gør opmærksom paa, at Lovforslaget foreslaar ikke nogen Forhøjelse af den direkte Understøttelse til Skolerne, tværtimod foreslaar det, at de større Skoler som Regel skal have et mindre Tilskud, end de nu oppebærer. Som Forholdet nu er, kan de større Skoler hver faa et direkte Tilskud af 3,000 Kr. I Lovforslaget bestemmes, at som Regel skal 2,500 Kr. være Maksimum,